

CSIKI LAPOK

(Z I A R U L C I U C U L U I)

Proprietar: Vád ut LUDOVIC VAKÁR

Redactor responsabil: VICTOR RÉSZEGH

A kisebbségi kérdés

Megoldása az esztendő problémái között a legfontosabbnak látszott. Mindenfelől lépések történtek ilyen irányban a Magyarországon jelentős politikuskok, politikai csoportok sürgették az utódállamokkall meggyezést ezen a téren. Ezzel szemben alakult ki a kérdés körül a az utódállamok mindenikében akadtak politikusok, akik a kérdést felszínen tartották s annak rendezésében látták a boldog békés megszilárdulását és a lelkek nyugalmának helyreállítását Csehszlovákiában és Jugoszláviában maga a kormány vette kezébe a tárgyalásokat s azok az ott élő kisebbségek részére nagyarányú kulturális és gazdasági könnyítéseket eredményeztek mindent országban.

Nálunk Bihlen István cikke volt az első hang, ami fél x ókat váltott ki a többség köréből: s azt az utána következő számos bales és külső vélemény nyilvánítással együtt élénken kommentálta a hazai sajtó és a politikai élet jelentősebb tényezői is hozzászóltak. A nyár folyamán élénk vita folyt a kérdés körül, az őszi elnöki tanácskozások során pedig igen komoly tárgyalások voltak ez irányban a magyar állam megbízottjaival. Komoly eredményeket annál is inkább remélhetünk, mert hiszen a kisanant-szövetség többi államaitan meg lehetett könnyen kezelni a kérdést és nem riadtak vissza a jelentősebb engedményektől. Nem régen került nyilvánosságra a német-lengyel egyezmény is, amelyben a két ország a területén élő kisebbségek ügyét emberi módon kölcsönösen szabályozta, bebizonyította ezzel, hogy még szélsőséges nemzeti alapon álló parancsuraimi államok is tiszteltben tartják a területükön élő nemzetkisebbségek jogait.

Az előzmények tehát szépek voltak s a reményesség ébredését szivűnkben. De a várakozás hiábavaló volt. A napokban tarotta meg ugyanis Kánya Kálmán magyar külügyminiszter külpolitikai beszámolóját a magyar rádióban. Ismertetette a kisebbségi kérdés terén az utódállamokban elért eredményeket és beszéde során eimondta, hogy Romániában a kisebbségek ügyének rendezése egyelőre hoptonra jutott, miután a közelműd választások miatt senki nem meri vállalni a felelősséget e nagy horderejű kérdésben.

Es tehát az egész évi tárgyalás, barátkozás, hírlapi vita eredménye egy másfélmillión kisebbségi nép jobb sorsának megteremtése érdekében. A tárgyalások felvételeire irányuló kezdeményezés jelentős magyar politikustól jött s hogy az óvatlan volt, azt bizonyítja a számtalan meggyezést sürgető hírlapi megnyilvánulás, ami a magyar sajtóban évek óta napvilágot lát s hogy azt odát mindenki óvatlan akarja, arra bizonyosság az a kitüntető figyelmeztetés is, amelyben minden politikai vendéget részesítünk s amelynek legjobb példája volt az a fogadtatás, amelyben a csehszlovákiai vadászokra Magyarországon átutazó Károly királyi részesítették.

De minden kísérlet, minden reménység dugába dőlt most, amikor a választások előestéjén senki sem meri vállalni a felelősséget az előtt az elvadtított közvélemény előtt, melyet olyan felelőtlenül elmérgesíteni és gyűlöletre hangolni engedtek. Másfélmillió magyar kisebbség sorsának feljavítása felelősséget jelent akkor, amikor tizenegymillió román, senkit felelősségre nem vonnak s a román sajtónak ellenünk irányuló dührohamait, a népszerűsítésre törekvő politikuskok legőcsöb hátkerfogásával kijátásott kisebbségellenes uszítását könnyősen engedélyesték napról-napra és nem akadt kormány, aki ennek gátat vetni megpróbált volna. Sőt most, az új választások előestéjén, azt tapasztaljuk, hogy a legnagyobb előjelnek tekintik ilyen jelenségekkel szemben a választási küzdelemben. Pedig a kérdést rendezni kell. Ha nem ma, holnap vagy holnapután; de rá kell jönnök a hivatalosoknak arra, hogy az ország határain belül a legfontosabb probléma annak az ötmillió állampolgárnak a sorsa, akiket e földön elítülnetni sem etaiak törvényekkel, sem nemzetvédelemre való hivatkozással nem lehet. Csak a teljes jog egyenlőség és kulturális függetlenség az az út, mely a megbéküléshez vezet s egy nemzet védekezésének minden küllönlenség ellen legfőbb biztosítéka a határokon belüli nyugalom és megőiség. Aki ezt megcsinálja, az többet tett hazája érdekében mag a határok védelmére léteeltendő Maginot-vonal kiépítésénél is.

BEL- ÉS KÜLFÖLD.

Az EMKE kisajátított birtokaiért 4 millió lejt állapítottak meg. A cunji (colonsvár) lteő ábla előtt ma hétet folyt le az EMKE egyik hártérisési pere, amelyet az EMKE-től kisajátított 360 boldas algyógyi birtok és Kun Kocsárd-féle 36 szobás kastély értékelnek megártításért adtak be. A tábla most megtartott főtárgyalásán 4 millió lejt állapított meg a kisajátított birtok hártérisése fejében, assal a 32 millió lejt kövvelésével szemben, amelyet az EMKE támasztott a kisajátított birtokaiért.

Meghalt Mac Donald. Az utóbbi évtizedek egyik legrokon-szenvesebb politikai egyénisége Ramsey Mac Donald volt angol miniszterelnök után Délamerikafelől egy ócsajáró fedélzetén hirtelen meghalt. Mac Donald szegény skót család gyermeke volt. Közösséges munkából emelkedett az sngol világbirodalom miniszterelnöki székébe.

Műkedvelésünk.

Rendkívül figyelemre méltó cikket olvastunk a „Csiki Néplap” folyó szi november 10-iki számában Kovács Károly szerkesztő tollából.

Atárholt láttak először napvilágot ezek a műkedvelésünk mélyébe látó tiszta gondolatok, különösen örömlünkre szolgál annak átvétel, azoknak a mi közéletünkben való felelevenítése és a vele való azonosításnak jószándéka a Csiki Néplap részéről.

Mert műkedvelésünk nekünk is volt. Tökéletesen megszervezett, fajszerű feladatokat vállaló műkedvelésünk. Olyan, amely a vidéki névön jóval felülmúló értékűt képvisel művelni erőben, nemzeti kultúránk ápoló igyekezetében és a jótékony szociális tevékenységében egyaránt.

Volta időt, amikor ez a műkedvelésünk büszkeséggel töltötte el. Rágygató példái meg ott eltek mindannyiunk szivében. Ez egész társadalmunk a dazato lélekkel kapcsolódott bele a munkának ebbe a vonalába, ahol céludatos, hozzáértő kezek nyomán az élet jóleső himnuszra tört fel.

As a műkedvelés élte itt aranykorát, amelyért Kovács Károly most szót emel s amelyről úgy kell, hogy minden erőnkkel ki kell mentünk a gyűlölködésnek fojtogató, az elgáncsolásnak slattomos utvesztőből.

Ezzesen ráánk szohott jarkitítás ez. Akárhonnan jön fájdalomos tükörképe, a mi elképzelésűnk, egyon gyűlölködött, respedésre karkoztatott és testvérkezzei megfojtott műkedvelésünknek.

Ma már mindenki látja mi nyart az utóbbi esztendő alatt a kős abból az indokolatlan, abból a kellemtelenkedő tempóból, amelynek végül is sikerült kikönyökölnie utjából mindazokat az értékeket, akik s sso legnemesebb értelmében műkedveltek ebben a vármegyében. Elorvadára jutott az a gyönyörűen szervezett kulturumunka, amely bizony mind maig a legeredményesebb része volt a magunkra maradás történelmi időjének. As volt a kezdeményezősi, a jövőbelátást, a magunk sorsának kialakítását illetőleg.

Fájdalmas veszteség ennek az annyi reménységgel elládtott, önzetlen kulturumunkának elbontása. Történt ez a múltban akár kicsinyeskedő beavagyókból, akár föltékenykedéstől vagy a piszok urasul akáro diktatorikus hajsbából, ma tisztán áll előttünk a rombozásnak eredménye.

Ezért érint kellemesen a Csiki Néplapnak az a gesztusa, amellyel azonosítja magát Kovács Károly megártásával és értékelésével. Milyen kár, hogy mindaz nem akkor történt, amikor még voltak fenntartani és ámensteleni való értékek.

Krisztus király ünnepe városunkban.

Egy éve, hogy Bíró Ferenc főesperes-plebános meghívására P. Lukács Manszvét ferences missziós atya, a kiváló szónok, szent missziót tartott városunkban. Kegyelemteljes munkát végzett és alig volt kath. hívő, aki ne hallgatta volna a beszédeket és ne járult volna a szentségekhez.

Hogy ennek a sikeres és lelki kihatásában ma is érezhető misszionak ereje ne gyöngüljön, Bíró Ferenc főesperes és a római katolikus egyház közég úgy kívánta méltóképpen megülni Krisztus király ünnepét, hogy misszió utját hirdett. Már október hó 26-án kezdetét vette a lelki megmunkálás. Lelkivezetőnek P. Szűcs Dénes a sumuleui (somlyói) háztőnököt hívták meg. Az öt napon át tartó áhitatoságon és konferenciabeszédeken zsufolásig megtelt a templom. Férjak és nők, hogy az ifjuságot és gyermekeket ne is említők, tömegesen végeztek szentgyónást, szentáldozást. Szombaton éjjeli 12 óráig szentségimádás volt. Vasárnap október hó 31-én ünnepélyes szentmisét mondott Bíró főesperes, mig a szentbeszédet P. Szűcs Dénes házfőnök tartotta. Gondolatokban gazdag, meggyőző erővel mutatott rá, miért van szükség Krisztus király ünnepére gyermeknek, ifjunak, nőnek, férjnek, öregnek, szegénynek, gazdagnak egyaránt. Szentmise után a közbirtokossági székház nagytermében, nagy közönség jelenlétében tartotta meg a Kat. Népszövetség ünnepi közgyűlését.

A közgyűlést Dr. Gál József ügyvéd, elnök betegsége miatt Bíró Ferenc főesperes, a Népszövetség igazgatója nyitotta meg. Megnyitójában rámutatott arra, hogy e napokban három ünnepe van egymástkövetőleg az egyháznak: Krisztus király ünnepe, Mindenszentek ünnepe és Halottak napja. Az egyik a küzdő, a másik a dicsőséges és a harmadik a szenvedő egyház ünnepe. Mi élők vagyunk a küzdő egyház. Ha becsülettel akarjuk megállni a kemény harcot s elakarunk jutni a megdicsőült, diadalmos egyházba: Akkor emeljük

égre szivűnket s példával, étellel, hitbuzgósággal legyünk hűséges alaválói Krisztus királynak.

A megnyitó után Cselényi Béla főgimn. tanár, jegyző felolvasta a mult közgyűlés jegyzőkönyvét; ennek egyik pontjában az elnök igazgató meleg szavakkal méltatta a távozó tisztikar: Dr. Györgypál Domokos elnök, Dr. Hirsch Hugóné rendezőbizottsági elnök, Buszek Gyula titkár, Ajvász Jenő pénztáros, Bakó Kálmán jegyző, Császár Jolán csoportvezető — évek hosszú során át végzett buzgó, lelkes, eredményekben gazdag, áldásos munkáját, mellyel a helyi népszövetség életét a virágzás magas fokára emelték, úgy hogy tagozatunk ott szerepelt az országos kat. egyesületi szervezetség mintaszervi tagozatai között. A távozó tisztviselők érdemeit a tagozat jegyzőkönyvében megörökítik. Ezután dr. Máthé László ügyvéd, titkár tartotta meg beszámolóját.

A jelentésből kiderült, hogy a tagozatnak négyezszöt tagja van, a tavaly elhelyezett 410 darab naptárt, szóval éa tettel buzgólkodott a keresztény sajtó terjesztésén, több gyűlést és értekezletet tartott és elismerésre méltó módon vette ki részét a kath. naggyűlés sikeréből is. Dr. Csipak Lajos kanonok, Albert Vilmos főgimn. tanár, ügyv. alelnök és Szilveszter Sándor hittanár tartottak előadást a szakosztályi üléseken. A beszámolóban meg lehetett állapítani, hogy a tagozat csendben, feltűnés nélkül, de annál lelkesebben dolgozik és olyan célkitűzései vannak, melyek megvalósítása nagy népszerűsítésre szolgál a Népszövetségnek. Kalamár Gábor kereskedő, pénztáros jelentésének elfogadása után Albert Vilmos mondotta el ünnepi beszédét. Tőle megszokott lendülettel, meggyőződéssel világított rá a kath. Népszövetség áldásos működésére és működési területére, melyen leghatásosabban a katolikus akció utján lehet dolgozni. Nem volt ennek a területnek egyetlen pontja, amelyre nézve meg ne jelölte volna a helyes tevékenységet. A kath. sajtó, iskola, templom, szociális és vallásos összefogás képezésk testvéri feladatait a tagoknak. A hatásos beszéd után Bíró Dénes két szép költeményt szavalt nagy sikerrel. Befejezésül Bíró főesperes megköszönte a tagozat leköszönt és új tisztikara munkaságát, mely után a közönség a pápai himnusz hangjai mellett távozott. Délután 5 órakor vécsernye volt, utána szentségi körmenet, majd Te Deum fejezte be az ötnapos ünnepséget.

Apróságok.

As aknásas.

Az aknásas gonosz szándéku, ellenséges indulatu művelet. Használja békében és háboruban egyaránt. Furják azt békés polgárok napi kenyér gondolai alá vagy ellenséges csapatok hátsába, mindenképpen alato-mos veszedelem. Az aknásajok közül legismertebbek a társadalmi együttélésben használatos tiltások. Napokant talákozott valts. Külföldön saját fajtát állítja fel ugyanúlan előújdira azon pillanokban, amihelyt észre veszi, hogy óhat. Ebben a szakmában az Irigység teszi a mestert. Ez felkapcsolhatod magadra a legkimagyaltabb védő hálókat, mégis rászalad valamilyékre azoznak a szentála pokolgépeknek, amelyeket a testvérkécs helyezett el az álat-d tengerén. Amihelyt reggel a nyugodalmos otthonodból kiszatadtál egy p.r.cig nem vagy biztos. Csak a gyűlöletnek, a gáncsnak, az Irigységnek aknával talákozol. Melyik robban, melyik nem, de egy pillanig sem érezheted azt, hogy testvérek között vagy, hogy az ember egymas: támo-gató, segítős és szerető köznyezetének viasza volna. Fajvalnk, városaink egész közéletünk ilyen egymást aláknázó igyekvettel vannak eltelve úgy, hogy a jó Isten csodálatos kegyelme csupán, hogy még levegőbe sem rapültük egész egymásra acsarkodó, egymást pusztító turál terhünkkel együtt.

Csak félre csusszott a téma. Mert a vessermű méltó csak a haditechnika életstőltesü reménységre akart plia. Az Irigyal aknára. Arra, amely nem ilyen nyomot, pátány arócsodákkal van töltve, miat az egy-nás rácsátáza. Olyanra, amelyek gyűlözlőnora az ólás lendü te, hátsónyaga a támogatás: az nve-Jeje, a vér szőnek keje és hajsbereje a cüllőlet cefiatokba szaggató kegyetlensége. Abból az aknából akartunk elindulni, amely egész munkát végez. Az aldozatát tövestő: kltépi a földi nyomorúságból és at-ültösi a hősi temetők televenyébe, hogy ott bőséges gyűmölcsöt outsák a különböző korok üzleti vállalko-ásainak. Egy ilyen akna a mondandvalóink terméke-ajitője. Ez azt az aknát a napozan robbantotta fel a rádió hire, innen jó pár ezer kilométerre Singhai aiat, a szerencsétlen kínaiak kárára és veszélyére. Eppen ebből időben tálatta fel a rádió annak a szegény 30 ezer kínainak hulláját, akiknek állásai műgő a dicsó japán hadsereg aknát furt és a monyai birodalomnak egy-zsere harmatcsezer copfos fejjé polgárat küldötte fel az anyák hősi szellemével való korai talákozásra. — Hát ezt a hirt ízenen kőzből megkontrázuk. Mudjart az ubód mellől. Ilyen akna a hadilparban, a háborus tech-ikában nem létezik. Olyan területet aláknázni, ahol 30 ezer harcos van elhelyesve még akkor is lehetetlen, ha azt egymásra heringessük. Ilyen pusztító aknásó találmánya a hadállapotnak, ahol személt-

szemben álló ellenségeskedésről van szó elképzelhetetlen. Az ilyen tömeges pusztításra c-upán a jó békeidőt emberének aknáli képesek. A azok, amelyekkel mai apróságaink mondánivalóit elindítottuk.

Nyitlterezés.

Már szólunk erről a nyitlteri mániáról, amely egyes ujságokban dühöng a valóságos háboruvá növi ki magát. Az illető lap történetében bizonyára nagyobb szenzációvá is növi ki magát, mint a kínai háboru, a már agyocsaépítet spanyol háboruról nem is szólva. Mert mit is érdekelne bennünket most, hogy Sanghai elestének milyen jelentősége van a mennyivel fokozza Szent-Györgyi professzor Nobel-díja a magyar paprika-termelést, mikor azt látjuk, hogy Bacsó István ur Baraton (Barót) azt üzeni Buh István urnak, hogy: „Fenatariom azt, hogy Óa vetett a társadalmi etika ellen a kijelentem, hogy társadalmi intelligenciám és képzettségem folytán nincs szükségem fogalmazásra, viszont Óa jól tette volna már a mondatfűsés tekintetében is, ha mással fogalmaztatja meg nyitlterét”. Hát nincs igazsága ennek az urnak. Ki mer még e sorok után kételkedni Bacsó Gábor ur társadalmi intelligenciájában és képzettségében? Vagy talán az erkölcs-bírói minőségét vonjuk kétségbe, amellyel megállapítja, hogy Buh István ur a társadalmi ellen vétett? Nem, a világot sem! Inkább higgyünk el neki mindent, mert különben még egy nyitlteri költeményben fogja igazolni képzettségét, mely őt feljogosítja arra, hogy a görög böcselőkötői Prohászka Ottokáron át Dr. Tóth Tamárig szalassak olyan jogostiványa nincs a társadalmi etika elbírálására, mint neki. Persze csak Mucian. Mert a többi világrészeken háboru van és gondor apasztják az emberiség szívét-lelkét, vérért-életét. De saorencsére van egy sarka a világak, ahol nincsenek ilyen földregető kérdések és az emberek mindag gondja oda irányul, hogy kinek van egy két uccára szabott faluban a társadalmi etika elbírálásához kellő társadalmi intelligenciája. Boldog vidék, boldog emberek!

Népdal gyűjtés.

Egy nép kulturájának, lelkiéletének legjelentősebb tükré a nép száján teremtett dalok gyűjteménye. Az egyszerű, népiesekből fakadó dalokca sok mindent elárul. Bezzé van a nép fiának, lányának minden keserűsége, bánata, szerelme, vívódása a mindennapi nehézségekkel. Sokszor olyan megkapóan élethűek s oly művésziül csiszoltok formában jelentkezők a népdalok, ki különb formában és szöveg tartalommal tudná megírni érzelmét, mint ahogy van az a szájfő-szájra adott dalocskába megcsüszöltek. Az iródnak a népiességhez való vissza térése felújítást erd nyayszt ezen a téren a népdaloknál mondvomoc felhívására, és kitérnie az a legújabb iródnai termékek sorozatát adta minde a nép kulturájába. A népdalok termékei mindig eredetiek s mindig újak. Alkalmazkodnak a változott viszonyok szerint a visszatükrözik a nép anyagi helyzetét, lelki megrázkódtatásait és nyolvének csiszolódását vagy romlását. Mostanában is lehet hallani népdalokat falua a fonóban üő lányoktól, korezmázó legényektől, bevonuló katonáktól sőt már a katonai előképzés sora is megtermi a maga dalait. Ezeknek a daloknak különös érdekességét kölcsönöz se a kevert nyelvzet is, melyet az egyez-ru, román lakók jár, de sem romácul, sem magyarul nem tudó falusi gyermek a csendörrei, katonasággal, hatósággal kapcsolatos kifejezések részeré ávett. Ezaz külön iródnai lehetne összeállítani a börtönházakból, mert hisz ituca a magyaron, falua, ahonnan pár ember meg nem járta volna a börtönt a bicsás vagy az erdőkíhágás nyomán. A kevétesedés kiscbtségl forsa minden buja-bánatát fel lehetne találni ezekben az újabb keletű népdalokban, ha valaki rendszeresen foglalkozna a gyűjtéssel. Jó volna, ha tanítónk, falusi intellektueljeink összeraknák a tell esteken fonóban, falusi mulatságokban hallható népdalokat és a műlkioknak a nép száján élő változatát. Az így összegyűjtött anyagot akár feldolgozva, kész tanulmányal egybekapcsolva vagy akár lyerzen is juttassak el lapunk szerkesztőségébe, mondjuk december közepéig, hogy azt a karácsony táján megjelenő ünnepi számba fel is lehessen dolgozni. Így hiü tükrét lehetne adni annak a lelki valóságnak amely elfordulóit, amit napunk a két évtized alatt szenvedett. Ha minden faluban csak egy lelkiismeretes ember akad, aki a munkát vállalja, már elértük a célt. Azért hangsúlyozzuk, hogy minden faluban, mert ugyasólvá ha uról-falura vannak e dalocskáknak változatai s azok a megje egész lelkületét viszzadnak. Az így összegyűjtött anyag igen alkalmas tanulmány lenne az utókor számára s epp-n ezért kultur érdeke is volna. Ne sajnáljuk tehát a fáradságot, hanem járunk hozzá, hogy az ünnepi számban ez a munka megjeihenessen. Ha sikerül, úgy az érdem mindenkié lesz, aki a gyűjtésben hozzájárult.

Felvilágosítás.

Szt.-Györgye, 1937 november 5.

Igen Tisztelt Szerkesztő ur!

Bacsó lapja folyó október hó 24 lki 43. számában Dr. Keresztos Károly a Magyar Párt háromszékmegyei főtitkára aláírásával megjelent „Helyreállítás” című cikkünket érintő részere tisztellett kérjük nyilatkozatuknak helyet adni:

Valóban nevezettnek azon állítása, hogy a Jókai Nyomda Rt. háttérben állunk. A nyomda részvénytársasággal kapcsolatunk mindössze annyi, hogy tárcánkban van annak 12 drb 500 Lel névértékű részvénye, érdekeltiségnek tehát a nyomda tőkéjében 6000 Lel. További kapcsolatunk az, hogy intésetünk

bérhálásban bírel a nyomda az ülethelyiségét. Egy bérszerződés bizonyára szintén nem jelent „háttér”. A két részvénytársaság egymástól teljesen független. Hogy a részvényesek itt és ott részben ugyanazon személyek, azon nem ütközhetik meg senki, aki tudja, hogy egy olyan kis városban, mint a miénk, nincs két vagy több rendbell közönség, mely külön csoportosulhatna egy-egy társaság körül.

Nem tetszik nyilatkozónak Dr. Kovásszal Gábor jogtanácsosunkká történt megválasztása, azt quaal befeketítésünkre, mintegy vádpontként állítja be. Aljlon itt tehát e választásnak teljesen politikamentes története:

Amikor 1931-ben a betevők megröbánták a pénzügytanácsosunkká történt megválasztása, azt quaal befeketítésünkre, mintegy vádpontként állítja be. Aljlon itt tehát e választásnak teljesen politikamentes története:

Ezkor kellett jogtanácsosunk mellé olyan ügyvédet keresni, aki előlegem nem kívánt. Ezt megtaláltuk Dr. Kovásszal Gábor személyében.

Ellenben mit tettek akkor Dr. Keresztos István és Károly? Betétjük visszafizetéséért pert indítottak ellenünk 42 396 Lel erejéig (kereset beadásának napja 1931 szeptember 6 és szám: 5733—1931 jbir.) s hogy azt gyorsabban és biztosan megkapják elváltattak tőtné annyi pert, miből betétjük kireljen. Így kaptak behajtásra 21 drb váltót 176.400 Lel értékben, melyeket javukra kivántak behajtani. A feleket felszólították, a kereseteket beadták, de nem bonyogesték fel. Mikor ez az eljárásuk tudomásunkra jutott és nehezen gondolkodunk a bályog költségek fedezéséről, azt akkor nem fogadtuk el, mert a felszólításokra már addig annyi páns folyt be, amiből a bályog költéeg futotta, sőt felesleg is maradt. Tehát utólag felbolyogestek a kereseteket és az ügyeket — tovább folytatni céljából — adták akkori jogtanácsosunknak Dr. Rombauernek. Akkor derült ki, hogy miért nem törődtek az előváltással és megbisóruj érdekeivel. Egy néhány adósukkal megállapodást létesítettek és azoknak részben jelezőleg elől hányan biztosított, részben hamarosan kiegyenlítésre kerülő tartozásaikat betétjükkel kiegyenlítették és a követeléseket magukra engedélyeztetették; így betétjüket 100 százalékosan biztosították.

Kérdésük: ki volt az önzetlen ezen ügyvédet kördi? Kérszta az intézetet menteni azokban a somoru idözben? Erre a választ megadta igazgatóságunk a jogtanácsosi állás betöltésével.

Kanyi a történelmi igazság. Kanyi az összefüggés a Jókai Nyomda Rt. és a Háromszéki Takarékpénztár Részvénytársaság között.

Fogadjja Szerkesztő ur szives közléséért kiváló tisztellett nyilatkozatát.

Háromszéki Takarékpénztár Részvénytársaság.

ÖRÖKHULLÁMI

Szives tudomására hozom a m. t. hölgyközönségnek, hogy hölgyfodrász szalonomba megérkezett, a párisi világtállításon az első díjat nyert

„IDEAL” márkájú

gőszel és villanyáram nélküli olaj-pokolósos legmodernebb és a leg-tökéletesebb

ÖRÖKHULLÁM „DAUERWELLE APPARAT”

mellyel a leggyengébb hajnál is a leg-tökéletesebb eredményeket érték el.

Kérem a m. t. hölgyközönség szives pártfogását és a személyes meggyőződését a tartós, higiénikus és pontos kiszolgálásról. — Kiváló tisztellett!

DROCSA AMÁLIA Toblás Ferencné Frizeria Toblás, Mercurea-Ciuc a Dr. Hirsch szanatoriummal szemben.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Szent Imre ünnepély a helybell r. kat. főgimnáziumban. November hó 5-én, Imre napján, főgimnáziumunk az ifjuság védőszentjének tisztellettérszép ünnepi ünnepélyt rendezett. A fők énekcsámai kövü. külföldön kiemelkedett Kodály „Székely keserü.”-a, melyben, valami rajtóra erejt és színesetü muzsikában, ott angos és szögött a székelj népbaladák tragikus világának minden szépsége, megrázó passzus és sirás. A megtámasztás nagy munkája a tökéletesen művészi szín-on'u előadása Sarkadi Elek ének- és zenetanár érdeme. Papp D. nos hittanár rövid tartomány bevezetésben nagy erővel hangzaltotta, a dallás magyar királyfi vonó példájára — a nemes, eszményi jellem kiálkításának rendkívüli jelentőségét. Az ilyen jellem nem tud nagyokat mondani, de tud nagyokat tenni. A megkapó beszéd mely hatást váltott ki a közönség és ifjuság lelkéből. Ecay L. és Sándor László VIII. o. tanulók ügyes szavaltatál szintén hozzájárultak az ünnepély szép sikeréhez.

— Halalozás. Ösv. Mayer Jánosné szül. Kiss Mária, 81 éves korában, folyó hó 11-én meghalt Biatritán (Basatercsés) Eihunytban Mayer János nyug. tanár özvegyjé gyászolva

— Miből lesz az utászati kihágás. Es is egyik furcsasága a mai idöknek, mikor egyik hatóság a másik jogkörét zavarja intézkedéssel és csak a véletlenül mulik, hogy nem a fél buzsa a rövidebbet, akinek dolga van velük. Szacralun (Csikszentkirályon) fát hordtak az erdőből az állomáson levő faraktárokba. A kereskedelmi célokat szolgáló fát messziről meg lehet ugyan ismerni, de azért a csendörög egy papiron ugyan meglévő, de szokásban nem gyakorolt rendelet alapján belekötött. Az erdészeti hatóságok ugyanis előírják, hogy az erdőből leszállítandó fának bütüje le kell legyen fokolva. Ezt a rendelkezést sehol nem alkalmazták s attól maguk az erdőőrök is eláloítottak, de a szacraleni (csikszentkirályi) csendörög emberel belekötötték a szasolytalanságba és a fát az ut mellé lerakatták. Másnapra antán tisztázódott az ügy a csendöröggel, de akkorra viszont megjelent a tulajdonos cégeknei az utmester és utászati kihágásról jegyzőkönyvet akart felvenni, mert az ut mellé lerakott fa éleveszályes közlekedési akadályt jelent. Az ügy tisztázása nagy huzavona után sikerült is, miután a két hatóság megértette egymás szándékát.

— Működési engedélyt kapott a Sansimon (osikszentsimoni) felekezeti iskola. A csikszentsimoni felekezeti iskola sokat vajudó ügyét vegre megoldották. Az iskolákat a napokban miniszteri engedély érkezett, melyben értesítik, hogy nyilvánossági jogat visszakapta és eszközölheti a beiratásokat.

— Elített adóellenör. Nagy Károly a helyi pénzügyigazgatóság volt adóellenörét, a törvevesszők két hónap foghátra itelte, mert a Barzava (borzava) közbirtokosságtól ötven ezer lejt vett fel azon a cemen, hogy a közbirtokosság adóeltitkolási ügyét elintézi.

— Eladta a lefoglalt szénát. Molnár G. uia Luca-de-jos (zylmászkezőpöl) gazdája C. r. bu Gh. uia helyball ügyvéd jogerősi bírói ítélet alapján foglaltat vezetett és az udvaron levő szénát zárl alá vette. Az árverésre kitűzött napon a lefoglalt szénát nem volt sehol, mire Molnár ellen eljárást indítottak a lefoglalt áru eladása miatt. A bíróság 15 nap elzárásra és 3300 lejt parköltöz megátérítésére itelte.

— Elített szoboltvaj. Rákosi Flórián, ghaorgyúni (vepisszengyörgyi) illetőségű, 39 éves cigányasszonyt Paicu rendőrszolgálatból elbuzolva, lason tarttassza. A tolvaj asszonyt átadták az ügyészségnek, amely lefolytatta ellene az eljárást. Egy hónapi elzárásra és 500 lejt pénzbüntetésre itelték.

— A Kossuth nota miatt. Szabeni András Rácu (rákosi) lakos ez év szeptember 27-én a szacra ment. Mutatózás közben azt kívánta Pulika cigány primástól, hogy buzsa el neki a Kossuth-notát. A primás vonzódot a tiltott notát elbuzni s erre figyelmeztette is Szabent, kinek minden erőszakossága hiabavalonak bizonyult és végül ő is meggyogodott abban, hogy ilyen notát mára elhuzatni nem lehet. Az esetről azonban tudomást szerzett a csendörög, amely eljárást indított ellene. Szabent a bíróság a vad indokolatlansága folytán felmentette.

— Ket nap egy pofonért. Spitzer Emil gyimesi lakos szóváltás közben pofaverve Turczi Lászlót, ki bejelentést tett ellene könyvü teni szeresért. Spitzert a bíróság 2 uspi foghátra és 200 lejt pénzbüntetésre itelte.

— Az „Azis”-szövetkezet közművelődési osztályának eredményes munkája. A Brasov (brászó) Azis-szövetkezet működése során kezelefoghatón bebizonyította, hogy a szövetkezeti utaz, melyen csületes vezetéssel, a mostani nehéz körülmények között is lehet boldogulni. Üzetségia kívül közművelődési szakosztályt létesített, mely egyedülálló példaként, eredményes munkát végaz a kiscbtségl magyar társadalom körében. „H. azis” Könyvtára” szes példányokban szalad a nép közzé, szes is felvilágosít minden irányban. A szövetkezet közművelődési osztálya ebben az évben nagyszerűen szerkesztett napárt is ad ki. A sorjadelmes, a kiscbtségl magyarság minden rétegének érdeklőre szemelőit tartó szerkesztésben meglendő könyvvalaku napár pár sapon beőli kerüli a közönség e ő. Az Azis közművelődési szakosztálya lelkiismeretesen kezített munkát helyez a közönség aszállára.

— Fosztogato bunszövetkezet Cioeben (Cioesóban). A sörjyesheli csendörög mar régen nyomoz az után a to vajársaság után, amelyik a közeli falvakban garázdalkodik. A napokban azutan sikerült is elfogni a főteszteket Gyófi Arpad és Bicsák Sándor cicsói lakosok személyében, kiknek vezetésével egy 7 tagu banda garázdalkodott a szomszédos falvakban. A nyomozás eredményeképpen csak Topita-Ciuc (Cáktapocza) és Sumuieu (Sumjó) községekből lakósoktól összeopott 2 ezer holmi kerüti elő az elfogott udvaráról. Gyófi-ól kiderült az is, hogy a cicsói vasúti hídral elbuzja, kifosztotta az árut szállító székely fuvarosok szekerit, míg azok a hosszú utól ki-merüivo aludtak. Így S. óca Károly danfalvi gazda szekeréről is ellopta nemcsak a rábitott árut, de meg a lovak hámait is elvitte. A vallomásokból kiderült, hogy a banda 1934 augusztusában nagy szobán vonatrabát is tervezett, amennyiben a cicsói hídral kinkarták siklatni a személyvonatot, hogy a nagy pántokban az utasokat kirabolhasssák. Ezt a tervet azonban nem tudták keresztülvinni. Jelenleg az ügyesség foghátsában várja az egész társaság, hogy bünelajstromukat összeállítsák.

— Megtámadták a csendöröt. A rézregység mindig bajba juttatja az ember, mert ittias fővel szaszam tudja, mit cselekszik. Elekcs Sándor és Simon István takerópatái lakosok is részes fővel megtámadták a csendörparancsnokot. A meggondolatlan tett antán sokba került, mert a bíróság Eleket 6 hónapra, Simont egy hónapi foghátra és mindkettőjüket 1—1 évi politikai jogvesztésre itelte.

Gyergyói élet

Székelyek eredete.

(2) A foglalás után megállapított határ a mainál jóval bővebb kiterjedésű volt. Ott, ahol kevesebb földművelésnek volt kitéve az elhelyezkedő népcsoport, körülbelül összeesnek a törzsekbeli keletkezett tájnyelvek mai határvonalával. Keleten és a vonal a bihari hegyek lankái közt vonult el. Ha tehát Anonymus ide helyezte a kosárok és a velük azonos székelyek sémét: világosan amellett tanuszkodik, hogy a hagyomány alapján e még jól volt értesülve. Minden jól arra mutat, hogy e tájon volt a nemzeti krónikák Csalgemeszeje is. A székelyek nyelve szintén amellett bizonyít, hogy a magyarságosodás ezen a keleti vonalon ment végbe. A kivándorlás nem egyszerre történt. Először, midőn az ősi földművelés még teljesen érvényben volt, a keleti ág telepedett le s utána a nyugati ág csak a XI. sz. végén, vagy a XII. sz. elején következhetett. Az első csakis 1003 tájára tehető, mert Szent István ekkor győzte le Gyulát s birtoka bekebelezésével feleslegessé tette a régi északkeleti végek további őrsését. Vannak oklevelek, amelyek szerint őket az elült határok őrsége helyett a királyi erdők őrségére alkalmazták.

A végeredmény a krónikákban fennmaradt monda figyelembe vétele és helyes értelmezése mellett is az marad, hogy az a magyarságosodott idegen fajú nép, mely határért jelentős székely néven s a névnek megfelelő történelmi szerepben külön nemzeti gyanánt megmaradt, a török kosáráktól elszakadt s velünk együtt letelepedett kaszár törssel azonos.

Eszei szemben újabban más elmélet is merült föl, amelynek főképvisezője dr. Erdélyi László. Szerinte az Árpádsori társadalom osztályainak ismerete adja meg főképpen e sokat vitatott kérdés biztos megoldását. E társadalmi osztályokra nézve pedig igen fontos új megállapítás az (v. ö. Erdélyi, A tiszántúli legkrónikusabb kérdés, Budapest 1917), hogy királyi várak őrei (civilis castrones) s ezek tiszti osztálya, a királyi várjobbágyok (inbagiones) hadifoglyok, kiket Árpád és örököse fejedelmi családjának uralkodói v. ezek tiszttel, csapatai ejtettek foglyul a harcokban. Legkésőbbiek a bolgár Nio vidékeről 1188. horvát románok, beleértve a székelyi ispánság keleti szélén, Karc vidékén és az Almás-Kapus völgyében Gyelöl (Gyalu, Gyál) váránál. Nagyon jól ismert hadifoglyok a XI. sz.-ban az 1068. évi bolgár fehérvári (beigrádi) harcokban soproni várörzéseként ottant besenyő hadifoglyok, az 1080—1090 között ugyanazon vidéken elfogott izmaelita-mazulman (mazarman-buzurman-bössörmeny) török ijászok vagy lovasszék s az 1091-ben elfogott kunok, kiket Oroszország nyugati széléin polovcoknak (szfeldiek), Magyarországon a Mátra és Komárom közt pálcóknak neveztek el. A kunok Anonymos szerint Komáromvárnak, az izmaeliták Pestvárnak szolgálnak kétharmad részben s egyharmad részben a vár ispánjának, tehát épp úgy, mint a tőlük szabados várór Kalmán király s elődöknek törvényei szerint. Anonymus műve megbecsülhetetlen forrás, mint Magyarország 1200 ba illő legrégibb földes néprajza. Bebiztosítja, hogy a kunok és izmaeliták csakúgyan szabados várórként, bár ő másuttól szabad, önkéntes jövedelmekért vettek őket; bebiztosítja, hogy vannak már szabad román települések a Temes vidéken bolgár kenezssekkel, vagyis telepítőkkel, ami nem régi beköltözést jelent, nem régebbet az 1166 évi Manuel-féle görög-román betörésnél. A bihari megmaradt het barátságban és kszár felszámolásán, végül Árpáddal való békés meggyezésében s a várak elszármazásában s kaszár-kaszár hadifoglyok bihari lakóhelyét áruja el. Ezen a néprajzi és társadalmi keretben kell megvizsgálnunk a székelyek eredetét. Anonymus az első író ki a székelyeknek Attila népéből való eredetét, mint közhiedmet (gic) hagyományt említ s lakóhelyükre nézve csak annyit mond, hogy a (szenteti) Körögy-értől keletre van a tömeges lakóhelyük a kécsák biharvár ellen harcolni, ami vagy erdélyi tartózkodásukat jelenti, vagy inkább biharmegyei megtelepedésüket magyarázza.

Ezen 1200 körül adtnál régebb ismeretünk a székelyekről a Kécsák-Krónika alapján az, hogy s tizenhárom országhatáron tu „hltvány”, vagyis könnyű fegyverzetű, nem páncélos lovassként portyáztak a székelyek és besenyők 1116-ban a csak lovagok ellen, a latta-mosoni határon tu pedig ugyanazok az osztrák lovagok elől: bárányok meg. utat nyitva a magyar páncélos had dalmának, 1146 Az egész magyar történetben nincs teljesebb, jobb történelmi analógia, mint a rendezés együtt, egyforma keleti törökös taktikával harcolózkodó besenyők és székelyeké. A besenyő hadifoglyok, szabados várór, keleti szomszéd török népből való, neve népaev, nemzetnév. Mindent emondhatjuk a székelyekről: hadifoglyok, szabados kir. várór, keleti szomszéd török népből való. A székely tehát nem foglalkozást, határért, favágót jelent, nem is helységnevből képzett „szék-el” (v. ö. Erdő-el—Erdély, de sokszor Erdőly, ugy mint székely) vagyis belőn tel (v. ö. tojás széke, belesze) hanem ogy nemzetnév, mint a besenyő. Bizonyos, hogy 1116 előtt körül Magyarországra várórnak, hadifoglyok. Melyik keleti szomszéd népből? Más keleti törökös taktikájú szomszédja a magyarnak. Etalköz óta a társaságig nem volt más, mint a bolgár Karácsonyi gondaira, germánjaira épp ugy nem gondolhatunk komolyan, mint a „székáló”-tót favágóra. A székelyek frank és saláv katolikuss nyelvű határokon együtt maradtak át a magyarokkal a Duna-melléken, Pannóniában. Sokol másutt, főleg határszélén, egy tömegben a székely nép meg nem tanulta volna a magyar nyelv őseinek fő (3-szó, e-szó és kettőshangsós) tájszólásait s el nem felejtette volna végképp a saját ősi nyelvét. (Folytatjuk.)

Nem talál a számadás?

— Nem elég a háztartási pénz? Ebben az esetben az egyik, vagy a másik étkezést egy jó és tápláló kávéval kell pótolni. Tej, cukor, az illatos, jóízű Kathreiner és Valódi Franck annyira olcsó, hogy minden ilyen étkezéssel takarékoskodni lehet.

Mert hát „Bolondság az élet“...

Mint vesszük a hírt, a Csiby—Molnár „Bolondság az élet“ 1. felv. operett s Csiby: „Laji furt mulat“... székely tréfák, — amit szerző Szalai Lejos (Laji-bé) „Nyüsskölés“ c. elbeszélése nyomán írt színpadra, — a cluji (kolozsvári) szilveszteri bemutató után, a brassói Magyar Dalárda farsangi Tréfás estélyén is előadásra kerülnek.

A dalárda vezetősége a következő levelet írta szerzőknek:

„A kért színdarabokat, 1. „Laji furt mulat“... Székely tréfák és 2. „Bolondság az élet“... 1. felvonásos operettet megkaptuk. Azokat egyik rendezőnkkel átolvasva, nagyon megnyerte tettségünket, ugysz néss a szép művésze is.

E két színdarabot a farsang utolsó szombatján rendezendő Tréfás estélyünk keretében kívánjuk előadni. Eppen ezért kérjük, szíveskedjék velünk közölni, hogy a darabot itt maradjatnak-e, hogy azok kilrását megkezdhesük minél hamarabb?

Reméljük, hogy két kedves darabját a cluji (kolozsvári) bemutató után itt Brassó (Brassóvár) éppen olyan sikeres tudjuk előadni, kérem... stb., stb.

Tekintettel, hogy a brassói dalárda tréfás estélyén — amit éventén egyszer rendez meg — mindég esemény számba megy, hisszük, hogy a két gyergyói szerző szíve itt sem fog elmaradni.

H I R E K .

— A Gyergyói Gazdasági Egyesület vasárnap 7 óra tartotta rendes havi választmányi gyűlését a tagok bevonásával. A gyűlés kapcsán Madaras Agoston elnök beszámolt a Csiiki Mozegszervezési Kamara által rendezett kiállításról a örömmel jelentette es vette tudomásu, hogy a gyergyói résztvevők közül többen kapnak kitüntetést es alkalmat. Továbbiak során elhatározták, hogy az egyesület részére egy vetőgépet es egy gyűlöcscspermetezőt szereznek be a közel jövőben. Aztán pedig kiállításba helyezték a szokásos évi gazdabál megrendezését január hó folyamára.

— Meghívo. A „Gyergyói Rom. Kat. Tanító egyesület“, 1937 évi november hó 26-án, Gheorgheni (Gyergyószentmiklóson) a rom. kath. iskolában tartja össze gyűlést, melyre az egyet tagjait es a tanítgy barátai tisztelettel meghívja az előadás. Targyszorozat: 1. Fel: 9 órakor szentmise. 2. Gyakorlati tanítást tart: Csandóré János a. telkes hittanból a IV. osztályban, Dr. Langyelné Boross Vilma fődrázból a III. osztályban es Balint Ákos magyarnyelvből (néut ismeretter) es I. osztályban 3. Ezenél megnyitó. 4. A mult gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása es hitelesítése. 5. E peres tanítgy felügyelő jelentése, tiszttól ügyek, indítványok 6. „Dru Bosco nevelési módszere.“ József Sándor. — Szület: 7. „Hoi. nincs a kis harang.“ Énekli a székelykölcsi gyermekkar. 8. „A családú nevelés ferdeségei es az ellene való küzdés.“ (Közös tétel.) 9. „Credo“ es „Éntem jött az Úr.“ Szavaják a VI. es VII. oszt. növendékek. 10. „Pap es tanító együttműködése.“ László Ignac főesperes. 11. Tanítások híralata. 12. A jövő gyűlés helyének es tárgyszorozatának megállapítása. Ciumani (Ciomfalva) 1937 évi november hó. Farsucz Sándor. e. elnök. Sipos Sándor, osp. tanf. Bojár Erzsébet, e. jegyző.

MOZI.

„Tanuljunk játszva nyelveket.“

Érdekes helyzet állott elő a magyar filmleírások beállításával; ha új filmet hoznak a mozi, könnyen megkérhetik annak, hogy a románul nem tudok — siku zömét képezik a moslítótagó községek — távo maradjanak, míg ellenben ha azt akarják, a mozisok, hogy es ne következessen be, ugy nincs más hátra, mint melegegődni a régi, időjót mult filmekkel, amelyeken még megtűri a hatóság a német es magyar felirat. Ha tehát sláger-filmet akarunk látni, tanuljunk meg először hibátlanul románul, mert tapasztalatból tudjuk, hogy bizony a magyar feliratnál is megcsúsz, hogy a szöveg értelmét ugy kell a nézőnek kitalálnia a gyors képváltozások miatt.

A legutóbbi vetítés alkalmával is az a sajnálatos eset adódott elő, a fent vázolt helyszelhi befolyólag, hogy egyesek elhagyták tüntetőleg a mozi termek, mindjárt az előadás megkezdésekor, jogos elégedetlenségüknek akarván ezzel kifejezést adni, bár figyelmen kívül hagyták, hogy ezzel az ügyet egy cseppet sem segítették előbbre a végeredményben eljárásukkal csak a jóhiszemű moziának ártanak.

Egyelőre más megoldási lehetőséget nem látunk, mint türelmrel várni a felelős hatóságok ilyen irányu bőve beállítását es bizni abban, hogy es a tarthatatlan állapot rövidesen megszűnik az egyetemes emberi művelődés es haladás érdekében.

A zülődőknek egyúztant tanácsolhatnám — ha már nincsen más szöveg — ugy mégis olvassanak a román, hátha annyi hasznú lesz belőle, hogy ily költséges nyelvkurzu ok vétele nélkül is valaha megtanulnak még egy nyelvet játszva-szórakozva.

Igaz ugyan, hogy legtöbbször szórakozás céljából járnak a mozba, színházba es nem nyelvekket venni, de egy kis megerőtetéssel miért ne használják fel e kedvező alkalmakat.

Hölgyeim es Uraim, addig is míg a helyzet változik, ajánlom a fenti recept szerint kellemes szórakozást!

November hó 20. es 21., szombaton es vasárnap
ARULÓ A HEGYEK KÖZÖTT
Egy forradalom története.
Főszerepben Teodor Sasa, Fritz Kampers es Kamilla Spsla

Szerkesztői üzenetek.

Sch. H. Nem házassági akadály a mai világban, hogy jóváadóbajjával egykoru Van számtalan eset. Ne nyugtalankodjék.

Sokat adok rá... Jól tesszi szeszonyom, azonban kérjük, mert t oda behusgatná magát ahhoz a fardat, kiterjedt nadrágu urisamberhez, aki az ön urának ismer a társadalom, de ari boszár inkább szolgája önek, mondom, mitőlöt odaszimuna hozzá, hogy es idli bundara vonatkozó szokások kérdésel elője terjeszse, alijon meg egy pillanatra es — ha nem esik nagyon nehézség — gondolkodzzék csak egy kicsit... Igen, gondolkodzzék meg es legyen orvos.

Nem találkoztunk... T rnészetesen, ha érz, hogy nem szoren mar, akkor főlésképes vele találkoznia. De ezt hamarabb meg kellett volna gondolni barátom!

Megérkeztek üzletembe a legdivatosabb

Női- és férfi-kalap ujdonságok

ugymint:

Welour, antilop, plus, angora, nyulszőr es „Romagna“ minőségben.

Legnagyobb választék egy- es sport-sapkában. Premilitár, tiszti- es diak-sapkák rendelésre a legjobb anyagból es a legerőbb kivitelben készülnék.

Kalapjavítás, tisztítás, vasalás es igazítás a legolcsóbb, a legrövidebb időn belül szakszerűen, felelősség mellett.

SZOLID ÁRAK! PONTOS KISZÖLGÁLÁS!

Drócsa István

női- es férfi-kalap üzlete
M. Ciug, Bratianu-uca 40.

Híresség. Péter József osztálymunkásként tisztviselő, november hó 6-án vesette oltárban Korda Mariakát városunkban.

DIRECȚIUNEA SOCIETĂȚII DE VÂNĂTOARE DIN MERCUREA-CIUC face cunoscut membrilor societății următoarele: Nicol un membru n'are drept să vâneze daoa nu și-a achitat complet taxa de membru. Fildă împărții vânătorii în grupuri, șefii de grupuri sunt rezponzabili și materializește daoa admitt la vânătorile cu goană membril cari nu și-au plătit taxele pentru întregul an curant. Se interzice vânătoarea la vulpi și la iepuri cu orice căine ce goneste vânatul, înțelegându-se și câinii cotești (Dachs). — Direcțiunea a împărțit membril societății prin tragere la sorți în următoare grupe și a tras la sorți și teritoriile pentru fiecare grupă până la 11 Dec. 1937 se pot vedea la conducătorii grupelor. I. grupa, Conducător: Oct. Barbat. Membri: Ghilafas, Manițiu, Orbán, Peohar, Ranco, Locot, Radu M., Dr. Teju, Dr. Vasu, Vlad Izidor, Lasou, Corduban, Căsteanu, Kánya și Kozán. II. grupa, Conducător: Dr. Kolombán Iosif. Membri: Dr. Balássy, Dávid Ștefan, Dr. Györgypl, Hellwig, Kovács D., Dr. Köszler, Kovács Iuliu, Lux, Vischer, Mayer, Dr. Pál Gábor, Adorján, Dr. Erőss și Aladios. III. grupa, Conducător: Dávid Ferenó. Membri: Zöld. Peter Iuliu, Mezey, Jakab F., Jakab Alex., Gál Imre, Kurta Aron, Imre Elek, Chindea, Seiwarth, Salamon și Waezel. — IV. grupa: Ciuonul-de-jos. Conducător: Konrad Kálmán. Membri: Albu, Bors Károly, Császár Gábor, Dames, Dr. Hód, Irimescu, Mara, Máthé, și Nádasdy. — V. grupa. Conducător: Dr. Elthes Endre — toți membril ai societății din Ciuonul de sus.

A osikszereadal vadászárság igazgatósága alábbikakat hozza a tagok tudomására: Egy tag sem vadászhatik, ha nem fizette ki egész évi tagdíját. A tagok csoportokra lévőnek osztva, a csoportvezetők anyagilag is felelősek, ha hajtóvadászra olyan tagokat engednek, akik egész évi tagdíjukat nem rótták le. — Tilos a róka- és nyulvadászat bármilyen hajtóvadászattal is beleértve a taoskó is. — Az igazgatóság sorhuzás útján következő csoportokra osztotta a térsület tagjait és folyó évi deoz. 11-ig az egyes csoportok részére kioscolta a hajtóvadászterületeket is, amelyek a csoportvezetőkkel megtekintendők. — I. csoport, vezetője: Barbat Octavian. Tagok: Gyárfás Elek, Manițiu Aurél, Orbán Mihály, Peohár János, Ranco Béla, Radu Mihály, Dr. Teju Aurél, Dr. Vasu Alex, Vlad Izidor, Lasou N. Corduban, Căsteanu, Kánya A. és Kozán Imre. II. csoport. Vezető: Dr. Kolombán József. Tagok: Dr. Balássy, Dávid István, Dr. Györgypl, Hellwig V., Kovács Dávid, Dr. Köszler, Kovács Gyula, Lux, Vischer, Mayer J., Dr. Pál Gábor, Adorján Imre, Dr. Erőss Péter, Aladios Zoltán. — III-ik csoport. Vezető: Dávid Ferenó. Tagok: Zöld Ernő, Péter Gyula, Mezey Géza, Jakab Ferenó, Jakab Sándor, Gál Imre, Kurta Aron, Imre Elek, Chindea, Seiwarth L., Salamon és Waezel Ferenó. — IV. Alsóki csoport. Vezető: Konrad Kálmán. Tagok: Albu, Bors Károly, Császár Gábor, Dames, Dr. Hód, Irimescu, Mara, Máthé és Nádasdy. — V-ik csoport. Vezető: Dr. Elthes Endre. Tagok az összes felsőki vadászársági tagok.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, kik felejtethetlen fárjem s huanya alkalmával bázatomban oasztotak és a temetésen résztvettek, esuton mondok halás köszönetet. Óv. Dávid Árpádné.

Egészítette a vonat. Létszó Balint 25 éves remétel lakos hazafelé igyekedett Diurauból Hogy úján rövidtlen, a vasuti töltés mentén haladt. Nem vette észre a közeledő tehervonatot, mely elütötte és darabokra szaggatta.

Elitelt részegeskedők. Rájár a rud a részegesekre. Minden héten kerül 1—2 a bíróság elé s bizony nem ussák meg simán. A héten Hompót Lóric és Péter ditraui lakókat ítélte 500—500 lej pénzbüntetésre a bíróság.

Megverte az erdőpásztort. Borzas András aifalusi lakos múlt év májusában megverte Simon István erdőpásztort, mert az erdőkihágásért felelőstette. Hatósági község megsértéséért 1 hónapi elzárásra és 800 lej pénzbírságra ítéltek.

Szerkesztői üzenetek.

Jókai-nyomda. Jövő számunkban hozzuk.

„CSIKI LAPOK”

Politikai, közgazdasági és szépirodalmi hetilap

Egész évre Let 180.— Félévre 80 Negyedévre 40. Kalföldre egy évre 364 Póldányonkénti ára 3 Let.

Hirdetési díjak a legolcsóbban számítottak.

Készítők nem adnak vissza.

Nyitászti közlemények díja soronként Let 25.—

Kiadóhivatal: Mercurea-Ciuc, Strada I. C. Bratianu 56

Veszünk (egyed, vagontételenként is) állandó szállításra, tisztított, száraz léchulladékokat. 1 méteres hosszban, kötegelve. Tisztított száraz gömbfát, 1, 1.50, 2, 2.50 hosszúságban, felsővégén 10 cm. és vastagabb — Ajánlatot „Zs.ulloze” jeligére kiadóhivatalba kérünk. 1—3

Hirdetmény.

A csikszereadal Legelőtársulat igazgatósága egy darab kannak a tartására pályázatot hirdet. Érdeklődők az évi, vagy havitartásra vonatkozó ajánlatukat Holló Gábor legelőtársulati elnökhöz, 1937 évi december hó 10 ig beadhatják.

Mercurea-Ciuc (Csikszereada), 1937. évi november hó 10-én.

HOLLÓ GÁBOR,

1. t. elnök.

1—4

NŐI KALAPOK KÉZIMUNKA ANYAGOK ÉS ELŐNYOMTATÁS AZSUR! ENDLII! GÁBOR ÁRONNÉ-nál, CSIKSZEREDA (M.-CIUC) Octavian Barbat házában. 16—26

Diák egyenruha szövetek!

SOHRE, ZIMMERMANN, DOROBANT és KABOLAI

POSZTÓGYÁRAK KÉSZÍTMÉNYEI

gyári lerakati árakban beszerezhetők

KARÁCSONY JÁNOS-nal, Mercurea-Ciuc Str. I. C. Bratianu 13.

Béles árakban nagy választék! 2—8

Vendéglőmet áthelyeztem Regele Ferdinand-uca 22 házszám alá, melyet november 14-én, vasárnap ünnepélyesen megnyitok, kitűnő sertes aprolek, vargabeles és jó zamatu borok a legolcsóbbak mellett. Tisztelettel Harcsa Jozsef, M.-Ciuc.

Lehetőleg külön álló 3—4 szobás (konyha, mellékhelyiségek) lakást bérelnék. — Címzet kiadóba kérem.

Colegiul Medicilor secția jud. Ciuc, Mercurea-Ciuc.

Taxele medicale minimale

fixate de Comitetul Colegiului Medicilor secția jud. Ciuc, in ședința dela 9 Noemvrie 1937.

Pentru bolnavii săraci, medicii oficiali, vor da consultații și medicamente gratuite, in orele oficiale. Pentru bolnavii, cari pot plăti, se va percepe după următorul tarif, care se poate elude numai in caz de gratuitate absolută.

Table with medical fees: Vizita simplă la locuința medicului in oraș 100 lei, in comună 60 lei, Noaptea se va percepe taxa dublă, Vizita la locuința bolnavului in oraș 200 lei, in comună 100 lei, Noaptea taxele dublă, Injecție 100 lei, Injecții in serie și tratament mai îndelungat, după invoială, Extragerea unui dinte fără injecție in oraș 100 lei, in comună 60 lei, cu injecție in oraș 150 lei, in comună 100 lei, Examinarea urinei (calitativ) 50 lei, Infuzie cu ser fiziologic, fără material Spălătură de stomac la locuința medicului 200 lei, bolnavului 300 lei, Pansament antiseptic simplu, fără material 100 lei, Idem in serie 60 lei, Examinarea de Röntgen: Radioscopie simplă 100 lei, Radioscopie cu mat. de contrast (gastrointestinal și passage etc.) 300 lei, plus medicamente necesare la radioscopie. Lucrările de specialitate: naștere și operațiunile chirurgicale, se vor taxa după apreciere.

Table with medical certificates: Certificat medical simplu 100 lei, Certificat medical de specialist 200 lei, Act medico-legal 500 lei, Act medico-legal de specialist 500—1000 lei, Certificat medical pentru asigurarea vieții după înțelegere, însă minimal 150 lei, Certificat pentru transportarea cadavrelor 600 lei, Asistența medicului la ambalarea sau inbalsamarea cadavrelor 400 lei, Examinarea unui alienat 300 lei, Certificat pentru alienat 300 lei, Asistența medicului la desgruparea cadavrelor 2000 lei, Examinarea carnei: prețul a 1 kgr. carne. La verificarea morții cheltueli de transport.

Consiliul de medici:

In consiliul de medici trebuie să facă parte negreșit și medicul curant. — Când consiliul e convocat de medicul curant taxa de fiecare medic va fi 200 lei. Când consiliul va fi convocat de bolnav sau familia. Sa, atunci taxa pentru fiecare medic va fi 500 lei. Când familia sau bolnavul, va convoca un consiliu de medici din localitate împreună cu un medic din alt oraș: atunci taxa fiecărui medic va fi de 1000 lei. afară de medicul strem, care își va fixa singur onorariul. Călătorii: Transportul în bani sau natură și taxa de vizită după invoială, dar minimum 200 lei. Aceste taxe vor intra in vigoare dela 20 Noemvrie 1937. COMITETUL.

Eladó egy szépen fejlett, fajtisza 8 hónapos dan dog kutyakölyök.

Értesítjük a gazdáköntségét, hogy a „Csik” Gazdasági Szövetkezet

zuzógépe

november hó 15 én, héttől megkezdzi a munkálato- kat. Szövetkezeti tagoknak 8%, idegeneknek 10%. Szálas takarmány zuzási díja órákban lesz meg- állapítva. Fölkérjük azokat a gazdákat, akiknek fejteni való heréjük vagy lucernájuk van, hogy a készletet jelentsék be nekünk 8 napon belül, hogy meg tudjuk állapítani azt az időt, amikor erre a munkára berendezkedhetünk.

Darálunk kukoricát, árpát, zabot, búkkönyt, borsót, babot, lucernát, lóhere és búkköny-szalmát, szénaféléket, kukoricakocsánt stb.

Cooperativa Economină „CIUC”.

Kiadó 2 négyszobás és konyhas lakás.

Cim a kiadóbn.

CSERÉPKÁLYHÁKI

A szombolyai Bohn-féle téglagyár kítűnő minőségű cserépkályhái minden színben és nagy- ságban kaphatók. Kívánatra gazdag mintakönyv áll a nagyérdemű közönség rendelkezésére.

BOHN-CSERÉP

bármily mennyiségben, jutányos árban kapható. Képviselet:

Jakab Sándor, M.-Ciuc — Osikszereada Strada Composesoratalui Nr. 7. 19—

Orvosi díjszabás legalacsonyabb tarifája

megállapított az orvosi Collegium Ciuc-megyeci Secțiaja 1937. Nov. 9-iki gyűlésén.

Hivatalosan elismert szegény betegek részére ingyen rendelkeznek, őket gyógyszerrel ellátják az arra hivatott hatósági orvosok, a hivatalos órák alatt.

Fizető betegek a következő taxákat fizetik, mint minimális díjakat, amelyekből lefelé eltérni az orvos- nak tiltva van.

Table with medical fees: Egyszerű vizsgálat rendelőben városban 100 lei, falun 60 lei, Éjszaka a tarifa kétszerese fizetendő, Vizsgálat a beteg lakásán városban 200 lei, falun 100 lei, Éjjel a tarifa kétszerese, Injekció 100 lei, Injekció szériában és hosszabban tartó kezelések megegyezés szerint, Foghuzás érzéstelenítés nélkül városban 100 lei, falun 60 lei, Foghuzás érzéstelenítéssel városban 150 lei, falun 100 lei, Vizelet vizsgálat 50 lei, Infuzio fiziologias oldattal anyag nélkül 150 lei, Gyomormosás az orvosi rendelőben 200 lei, a beteg lakásán 300 lei, Egyszerű antiseptikus kötözés anyag nélkül 100 lei, Folytatólagos kötözés anyag nélkül 60 lei, Egyszerű Röntgen átvilágítás 200 lei, Röntgen vizsgálat kontraszt anyaggal, gyomor, bélvizsgálat, passage stb. 300 lei, és e vizsgálathoz szükséges gyógyszer ára, Speciális orvosi munkák, szülés, sebészeti műtétek külön megállapodás szerint, Egyszerű orvosi bizonyítvány 100 lei, Orvosi bizonyítvány specialistától 200 lei, Orvosi látélet 500 lei, Orvosi látélet specialistától 500—1000 lei, Életbiztosítások orvosi vizsgálata megegyezés szerint, de minimális díja 150 lei, Bizonyítvány hullaszállításához 600 lei, Orvosi segédlet, halottak szállításánál, vagy bebalzsamozásánál 400 lei, Elmebeteg vizsgálata 300 lei, Orvosi bizonyítvány elmebetegről 300 lei, Orvosi megjelenés halott kihantolásnál 2000 lei, Husvizsgálat díja, egy kg. hus ára, Halottkémi vizsgálatnál fuvarköltség.

Orvosi konzultációk:

Orvosi konzultációknál a kezelő orvos jelenléte föltétlen szükséges. Mikor az orvosi konzultáció a kezelő orvos által hivatik össze, minden résztvevő orvos díja 200 lei.

Ha az orvosi consilium a beteg vagy családja részéről hivatik össze, akkor minden résztvevő orvos díja 500 lei.

Ha a beteg vagy családja által hivatik össze az orvosi konsilium, a helyi orvosok és egy más városbeli orrossal együtt, akkor minden egyes orvos honorariuma 1000 lei, ezen kívül az idegen városi orvos díja, melyet ő határoz meg.

Kiszállások vidékre, a kiszállás költsége és vizsgálatdíj egyezés szerint, de legkev. 200 lei. Ez az orvosi tarifa 1937. nov. 20-án lép életbe.

Az orvosi Colegiul vezetősége.